

Antep Mutasarrıfı, ardından da mir—i miran rütbesi ile Rumeli Beylerbeyi olur. Mustafa Paşa'nın İnayet, İhsan (Ali İhsan Göğüş ismini ondan alır) Mursaloğlu ve Hatay'ın cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen'in dışında kızlarından Ayşe Hanım, Göğüş ailesinden İbrahim Göğüş'le (Kırgızca'da köküş—gök gözlü anlamına gelmektedir. Ali İhsan Bey'e göre bu da Göğüşler'in anavatanının Orta Asya olduğunu göstermektedir) evlenir. Büyük arazi sahibi İbrahim Bey ile Ayşe Hanım'ın iki çocuğu olur; Hüseyin Cemil Göğüş ve Ali İhsan Bey'in babası Hasan Celal Göğüş. Darülfünun Edebiyat Fakültesi mezunu Hüseyin Cemil Göğüş, İskodra'da edebiyat hocalığı yaptıktan sonra Güneydoğu'da ilk Türkçe gazete olan Meclayı Muarif'i (İrfanın Aynası) çıkarır 1903 yılında. İngilizler'in Antep'i işgali sırasında da Antep Haberleri adıyla bir yeraltı gazetesi çıkarır. Hüseyin Cemil Bey, Ali İhsan Göğüş'ün hayatı boyunca rehberi olacaktır. Mustafa Paşa'nın kızı Ayşe Hanım vefat edince İbrahim Bey yeniden evlenir. İkinci evliliğinden eczacı Mehmet Kemal, Kamile Hanım ve Mahmut Oğuz Göğüş (Araştırmacı ve gazeteci olan Oğuz Bey, ailesinin geçmişine de yer verdiği İlk İnsanlardan Bugüne Çeşitli Yönleriyle Gaziantep adıyla bir kitap yayınlar.) adlı çocukları olur.

"Cumhuriyetin top sesleri arasında doğdum"

Hasan Celal Göğüş, yine Antep'in ünlü Dai ailesinden Emine Hanım'la evlenir: "Annem Baki'yi, Fuzuli'yi ezbere söylerdi. Okuması yazması yok ama kültür ailede önemli bir yer etmişti." Emine Hanım, toprak sahibi ve mesnevihan Sadık Bey'in Nefise Hanım'la evliliğinden olan dokuz çocuğundan biridir. Hasan Celal—Emine Göğüş çifti de dört çocuk sahibi olur. İsimleri Hüseyin Cemil Göğüş tarafından konan çocukların ilki 1912'de doğan Gündoğdu, sanat okulunun mobilya ve marangoz şubesini bitirerek, bu alanda Türkiye'nin ilk mezunlarından biri olur. Jinekolog İbrahim Göğüş ve çocukken vefat eden İnayet'in dışında Yeniden Doğuş Partisi'nin Genel Başkanı Hasan Celal Güzel'in de annesi olan Sevim Güzel ise ailenin en küçük çocuğu olarak doğar. Çiftin dördüncü çocukları Ali İhsan, Birinci Dünya Harbi'ni yaşamış, ondan sonra kendini Milli Kurtuluş Savaşı'nın içinde bulmuş, Yemen'e, Trablus'a asker göndermiş, 14 bin binadan 12 bini yıkılmış, harabe bir şehirde 1923 yılında doğar: "Nüfus kağıdımda 1339(1923)'dur. Kızım Zeynep itiraz eder, baba sen 1924 doğumlusun diye. Ben 1923 senesinde cumhuriyetin top sesleri arasında doğdum derim. O da 'o senin üretim yaşın' der."

İmparatorluğun enkazı altında bir çocuk!

Cumhuriyetle yaşıt olan Ali İhsan Göğüş, Türkiye'nin yaşadığı tüm sıkıntıları da yaşar: "Ben Antep'in gayet soylu, eskiden varlıklı bir ailesinden gelen biriyim. Ama İmparatorluk çökünce hepimiz imparatorluğun enkazı altında kaldık." Yokluklar, yokluklar.... Lastik parçalarından yapılan silgilerle ilkokul eğitimine başlayan Ali İhsan Göğüş, yokluktan varlığa geçiş yıllarını da yaşar: "Antep'e ilk elektrik geldiğinde sokaklara çıktık, şehrayın, kıyamet koptu. Mandalin gelmiş dedikleri zaman çarşıya koştuk 'Bu maymun mu ayı mı nedir?' diye." 1935'te çok başarılı bir öğrenci olarak ilkokuldan mezun olduğunda arkadaşları arasında Ali Şefik Apa, Yargıtay Onursal Başkanları'ndan Selim Dai de vardır. Orta eğitime de Antep'te başlayan Göğüş, burada o zamanlar Antep Vali Yardımcısı'nın oğlu Necip Torumtay, Atom Kimya'nın sahibi ve 404'ü bulan işadamı Özdemir Yazar'la beraber okur. Üç yaşında babasını kaybeden Ali İhsan, 1943 yılında ise abisinin önerisi ile İstanbul'a Kabataş Erkek Lisesi'ne kaydolar. Burada da Prof. Bozkurt Güvenç, eski milletvekili Mehmet Aytuğ, Haldun Simavi ile okul arkadaşlığı yapar. Kabataş Erkek Lisesi, devrin en mühim okullarındandır. Boğaziçi Lisesi'nin Müdürü Hıfzı Tevfik Gönensay, Nihat Sami Banarlı gibi hocaların derslerine girdiği Göğüş, bilhassa edebiyat ve sosyal bilimler derslerinde çok başarılı bir öğrencidir. Liseden sonrabaşarılı olduğu alana değil de tıbbiye girer: "Giriş nedenim, okumak için maddi durumun olmaması idi. Milli Tıp Talebe Yurdu'na girdim. Fakat tendürdüyot kokusuna dayanamadığım için ayrıldım."

İnönü'nün teklifi

1945'te de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümüne kaydını yapan Göğüş, bu arada yazları gittiği Gaziantep'te Halk Partisi'nin lehine yayınlar yapan Güney Postası'nın hem başyazarlığını hem de yazı işleri müdürlüğünü üstlenir: "Aileden gelen, bir nevi sosyal kromozom gibi. Hüseyin Cemil amcam 1903'te Güneydoğu'da ilk Türkçe gazeteyi çıkarmış, Ahmet Muhtar amca edebiyatçı..." O yıllarda bir Tan olayı olur. Yıl 1945'tir. Ali İhsan Göğüş olayların yakın tanığıdır: "O olaya birtakım ajitatörler karışmış olabilir. Onu üniversite gençliğine mal etmemek lazım." Göğüş, 1948'in ortalarında Tan gazetesine girer: "Fatin Fuat o zaman Tan'da idi. Benim de sonradan bacanağım olacak bir arkadaşım 'İstersen Fatin Fuat'a söyleyeyim' dedi. Ben de 'İyi olur' dedim." Göğüş, 69 lira maaşla belediye ve vilayet muhabirliği yaparak başlar Tan'da çalışmaya. Fatin Fuat ve ekibi Zafer gazetesini çıkarmak için Ankara'ya gidince Göğüş de Tan'da yazı işleri müdürü olur. 1950'de Tan, Milliyet adını aldıktan sonra Milliyet'te bir ay daha kalır. Ardından Ağrı Karaköse'de askerliğini yapmaya gider. Dönüşte Kadri Kayabal'ın Türk Haberler Ajansı'nda önce muhabir, ardından yazı işleri müdürü olarak çalışmaya başlar. 1952'de Falih Rıfkı Atay'ın daveti ile Dünya gazetesine geçer: "Falih Rıfkı'ya hayrandım." 1956'da da Cumhuriyet'te çalışmaya başlar. Yazı işleri müdürlüğü yapar. 1957 seçimlerinde CHP'den Gaziantep milletvekili adayı olur. Gaziantep'te seçimlere hile karıştığı yolunda iddialar ortaya atılır. Sonuç: Ali İhsan Göğüş, önce Adana, ardından da Yozgat Cezaevleri'nde yargılanmak